

ที่ พม ๐๒๑๒/ ๑๔๔๔

สวค. ๒๔๓-๒
วันที่ 30/๖/๕๖
เวลา 10.30 น.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
เรื่อง 3482
วันที่ 3-6-10-11-2552 146

กระทรวงการพัฒนาศักยภาพและความมั่นคงของมนุษย์
๑๐๓๔ ถนนกรุงเกษม แขวงมหานาค
เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร ๑๐๑๐๐

เมษายน ๒๕๕๒

เรื่อง นโยบายการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนไทยและกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๖/๑๕๔๕๕ ลงวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๑

สิ่งที่ส่งมาด้วย สรุปความเห็นผลการพิจารณาและผลการดำเนินการเกี่ยวกับนโยบายการพัฒนาคุณภาพชีวิต
คนไทยและกลุ่มเป้าหมายเฉพาะตามประเด็นข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและ
สังคมแห่งชาติ

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มอบหมายให้กระทรวงการพัฒนาศักยภาพและความมั่นคงของมนุษย์เป็นหน่วยงานหลักในการรับความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เรื่องนโยบายการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนไทยและกลุ่มเป้าหมายเฉพาะไปพิจารณาร่วมกับกระทรวงที่เกี่ยวข้องเพื่อจัดทำความเห็นผลการพิจารณาและ ผลการดำเนินการเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาการจัดทำเป้าหมายชาติว่าด้วยคุณภาพชีวิต แนวนโยบายหลักในการพัฒนาคุณภาพชีวิต การแปลงนโยบายไปสู่การปฏิบัติ การพัฒนาคุณภาพชีวิตสำหรับกลุ่มคนที่มีลักษณะเฉพาะ ๑๐ กลุ่ม ได้แก่ ๑.กลุ่มเด็กและเยาวชน ๒.กลุ่มผู้หญิง ๓.กลุ่มผู้สูงอายุ ๔.กลุ่มผู้พิการ ๕.กลุ่มคนไร้สัญชาติ กลุ่มชาติพันธุ์ คนไทยพลัดถิ่น ๖.กลุ่มชุมชนเมือง คนจนเมือง คนเร่ร่อน ๗.กลุ่มแรงงานข้ามชาติ ๘.กลุ่มแรงงานนอกระบบ ๙.กลุ่มผู้คนใน ๔ จังหวัดภาคใต้ ๑๐.กลุ่มผู้ติดเชื้อเอชไอวี ผู้ป่วยเอดส์ และ ผู้ได้รับผลกระทบ นั้น

กระทรวงการพัฒนาศักยภาพและความมั่นคงของมนุษย์ได้มีหนังสือขอรับความคิดเห็นจากกระทรวงมหาดไทย กระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงแรงงาน กระทรวงศึกษาธิการ และกระทรวงสาธารณสุข รวมทั้งจัดให้มีการประชุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเมื่อวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ สรุปความเห็นผลการพิจารณาและผลการดำเนินการตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

สรุปสาระสำคัญดังนี้

๑. เห็นด้วยกับความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเรื่อง “นโยบายการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนไทยและกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ” ที่สมควรจัดทำเป็นเป้าหมายชาติ

๒. ความเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

๒.๑ แนวนโยบายหลักในการพัฒนาคุณภาพชีวิต

๒.๑.๑ กระทรวงศึกษาธิการเห็นว่า แนวนโยบายหลักการพัฒนาคุณภาพชีวิตสามารถใช้กลไกทางการศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนไทยและกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ

๒.๑.๒ กระทรวงมหาดไทยเห็นว่า ในเรื่องของการกระจายอำนาจไปสู่ท้องถิ่นและการกระจายรายได้ที่เป็นธรรม ปัจจุบันสังคมไทยได้มีการกระจายอำนาจลงไปสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในด้านเศรษฐกิจ สังคมการเมืองแล้วเป็นอย่างมาก ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความอิสระในการกำหนดนโยบายระดับท้องถิ่นเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นและการบริการสาธารณะ แต่ปัญหาอุปสรรคในการเชื่อมประสานนั้นเกิดจากปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ขาดความสำนึกในหน้าที่พลเมืองที่จะเข้ามามีส่วนร่วม มีเพียงการเรียกร้องสิทธิอันพึงได้มากกว่าการเสียสละเข้าร่วมพัฒนา ทำให้การใช้จ่ายงบประมาณต้องสิ้นเปลืองไม่เต็มประสิทธิภาพงบประมาณไม่เพียงพอต่อการพัฒนา โดยเฉพาะในการทำงานด้านสวัสดิการสังคมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องรับภาระในการดูแลประชาชนท้องถิ่นเกินความจำเป็นหรือความเหมาะสม

๒.๒ การพัฒนาคุณภาพชีวิตสำหรับกลุ่มคนที่มีลักษณะเฉพาะ ๑๐ กลุ่ม

๒.๒.๑ กระทรวงมหาดไทย เห็นควรเน้นประเด็นสำคัญที่กำหนดไว้ตามรัฐธรรมนูญ คือ การมีส่วนร่วมของประชาชนซึ่งจะช่วยให้การกำหนดเป้าหมายคุณภาพชีวิตเป็นไปตามแนวทางที่ประชาชนต้องการ ครอบคลุม ทั้งถึงและเป็นธรรมเหมาะสมกับความจำเป็น เดือดร้อน ผู้ที่สมควรได้รับการดูแลในลำดับต้นและสถานการณ์ในแต่ละท้องถิ่นมากกว่าการตอบสนองสิทธิให้แก่บุคคลทั่วไป และสอดคล้องกับข้อเสนอที่ให้ความสำคัญและสนับสนุนให้ประเทศมีการจัดระบบสวัสดิการให้กับประชาชนอย่างทั่วถึงและกว้างขวางในหลายรูปแบบโดยเฉพาะสวัสดิการขั้นพื้นฐานที่ประชาชนพึงมีและพึงได้ โดยประชาชนมีส่วนร่วม เช่น การจัดตั้งกองทุนต่าง ๆ ประชาชนควรเป็นผู้ริเริ่มและดำเนินการโดยการสนับสนุนของรัฐบาลบางส่วน ประชาชนร่วมด้วยบางส่วนจึงจะเหมาะสมและสอดคล้องกับการนำนโยบายไปปฏิบัติ

สำหรับการจัดทำยุทธศาสตร์หลักเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนไทยตามกรอบแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงด้านการพัฒนาคน โดยการพัฒนาเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวเองแก่ประชาชนควรจะต้องเพิ่มในเนื้อหาการมีส่วนร่วมของประชาชน จิตสำนึกของการเป็นพลเมืองที่จะมีส่วนร่วม และในด้านการครอบครัวเข้มแข็งและการสร้างสภาพแวดล้อมในการดำรงชีวิต ควรปลูกฝังเรื่องการดูแลและพึ่งพิง ให้การช่วยเหลือภายในครอบครัวและชุมชน

๒.๒.๒ กระทรวงศึกษาธิการ เห็นควรให้ความสำคัญกับการส่งเสริมให้มีการพัฒนารูปแบบการให้บริการและการพัฒนาคุณภาพชีวิตเฉพาะในแต่ละกลุ่มเป้าหมายโดยคำนึงของสภาพความต้องการและความแตกต่างระหว่างบุคคล

๒.๓ ความเห็นต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตสำหรับกลุ่มคนที่มีลักษณะเฉพาะ ๑๐ กลุ่ม

๒.๓.๑ กระทรวงมหาดไทยให้ความเห็นว่า

- กลุ่มเด็กและเยาวชนควรเพิ่มการเอาใจใส่ต่อการพัฒนาเด็กที่มีความสามารถพิเศษ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในชนบท
- กลุ่มผู้หญิงสมควรเข้าไปช่วยเหลือกลุ่มครอบครัวที่มีผู้ปกครองเพียงคนเดียว (single parent)
- กลุ่มผู้สูงอายุรัฐบาลต้องเตรียมพร้อมกับการะับผิดชอบที่ต้องดูแลผู้สูงอายุมากขึ้นไม่ว่าในเรื่องสุขภาพอนามัย การจัดกิจกรรมหลากหลายที่จะช่วยให้ผู้สูงวัยได้บำเพ็ญประโยชน์

เพื่อสังคมในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะการเข้าไปช่วยเหลือเหล่าผู้สูงอายุที่ไม่มีบุตรหลานดูแลหรือทอดทิ้งอย่างเป็นรูปธรรม รวมทั้งการเตรียมความพร้อมด้านสิ่งอำนวยความสะดวกด้านต่าง ๆ ให้เพียงพอแก่ผู้สูงอายุที่เพิ่มจำนวนมากขึ้น และในเอกสารข้อมูลสถานการณ์กลุ่มผู้สูงอายุที่กำหนดว่าในปี ๒๕๖๓ มีจำนวนผู้สูงอายุ ๑๑ ล้านคน ข้อมูลดังกล่าวไม่ตรงกับรายงานสถานการณ์ผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๕๐ ของมูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุไทยซึ่งคาดว่าจะมีผู้สูงอายุจำนวน ๑๖.๘ ล้านคน

๒.๓.๒ กระทรวงสาธารณสุขให้ความเห็นว่า ในกลุ่มคนไร้สัญชาติ กลุ่มชาติพันธุ์ คนไทยพลัดถิ่น และกลุ่มแรงงานข้ามชาติ กระทรวงสาธารณสุขต้องแบกรับภาระเป็นค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล ซึ่งเป็นงบประมาณในการดูแลและรักษาสุขภาพของประชากรต่างด้าวที่เข้าเมืองโดยผิดกฎหมายหรือหลบหนีเข้าเมือง รวมทั้งผู้ติดตาม อีกทั้งกลุ่มคนไร้สัญชาติ กลุ่มชาติพันธุ์ที่ไม่สามารถใช้กองทุนประกันสังคม ซึ่งตามข้อเท็จจริงต้องรับภาระค่าใช้จ่ายต่อปีจำนวนมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสถานบริการตามแนวชายแดน ซึ่งมีความจำเป็นที่รัฐพึงต้องสนับสนุนงบประมาณพิเศษดังกล่าวในลำดับต่อไป ไม่ใช่งบประมาณปกติของกระทรวงสาธารณสุขที่ได้รับการสนับสนุนมาเพื่อคนไทยเท่านั้น

๒.๔ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เสนอกลไกคณะกรรมการส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคมแห่งชาติให้เป็นกลไกหลักในการประสานงานและขับเคลื่อนกลไกที่รับผิดชอบนโยบายการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนไทยและกลุ่มเป้าหมายเฉพาะเพื่อให้เกิดผลในทางปฏิบัติต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายอิสสระ สมชัย)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคมแห่งชาติ

โทร. ๐ ๒๓๐๖ ๘๙๐๖

โทรสาร. ๐ ๒๓๐๖ ๘๙๑๑